

KOTORSKE LISTINE (5)

Jovan J. Martinović

In this issue we are bringing the following documents from the medieval history of Kotor: a charter of 1283; a charter of the Church of St Mary in Brskovo of 1285 and the receipt of this charter from the bishop of Kotor which was issued ten days later and from which we can see the families of the Sasi miners who worked in Serbia lived here; a document on the claim of a pledge of the prefect of Desa dating from 1285 which tells us about a great autonomy that Kotor had in the country of Nemanjići; a papal bull on the trial to bishop Dujmo of 1288; a papal emissary confirms the charter of the Church of St Mary (which we already mentioned before), an inscription of the Church of St Nicolas of 1289; a letter of a prominent citizen of Kotor offering his friendship to the people of Dubrovnik; a charter of 1283.

29. 1283. godine, 27. jula, u Dubrovniku:

Darovnica posjeda u Kotoru

Smičiklas donosi ovu listinu prema „Diversa cancellariae“ za 1282-1284. godinu u dubrovačkom Arhivu.

Smičiklas, Codex, VI, str. 437, dok. br. 371.

Die XXVII iulii, Ragusii etc.

Dause, filia condam Calende de Lamprino, uxor olim Palme de Gangulo, ostendit duas cartas notariales unius quarum tenor talis est:

Anno incarnationis domini millesimo ducentesimo sexagesimo, mensis ianuarii XI die intrante, Ragusii, coram nobis subscriptis testiis.

Ego quidem Calenda Triphonis de Lamprino confiteor, quoniam omnes possessiones nostras quas habeo in ciuitate Catari et in pertinentiis eiusdem civitatis, videlicet domum, casalem et stacionem meam que est in media domo fratris mei Gauzoli prope sanctam Mariam de Flumine, et omnes terras meas que sunt in Dabrat cum omniis pertinentiis earum dedi nepte mee Belle, filie Dausi filie mee pro helemosina, ut habeat ad memoriam animarum meorum mortuorum, et dictas possessiones et pertinentias earum prenominata Bella in perpetuum habeat et possideat et de ipsis suum velle faciat.

Ego autem Boni, uxor prenominati Calende volo et consencio, ut omnia hec predicta predicto ordine in perpetuum sint firma prenominata Belle, nepti mee. Hec autem carta nullo testimonio rumpi possit.

Hii sunt testes: Andreas Symeonis Benesse, iuratus iudex. Et ego presbyter Pascalis et comuni Ragusii notarius, scriptor sum et testis.

Alterius uero carte tenor talis est:

In Christi nomine. Anno domini millesimo ducentesimo septuagesimo nono, indictione septima, die penultimo mensis aprilis, Ragusii, coram nobis subscriptis testibus.

Nos quidem Dause, filia quondam Kalende (!) de Lamprino, vxor Palme de Gangulo, et Bella, filia dicti Palme et dicte Tause (!) confitemur, quod damus et concedimus dicto Palme omnem et plenam potestatem et auctoritatem de toto patrimonio nostro, de domibus, casalibus, vineis et terris et omnibus possessionibus cum suis pertinentiis positis in Cataro et districtu Catari que fuerunt dicti Calende, ut ipse Palma dictas possessiones possit loco et nomine personarum

nostrarum intromitere, recipere, affictare, dare, donare, uendere, impignorare, alienare et omnia facere que eidem Palme placuerit, sicut nos et possumus facere si presentes essemus, et obligamus nos super nos et omnia nostra bona, quod habebimus perpetuo firmum et ratum quicquid dictus Palma circa predicta duxerit faciendum. Hec autem carta nullo testimonio rumpi possit.

Hii sunt testes: Mathias de Menze, iuratus iudex. Et ego, Tomasinus de Sauere, sacri palatii et comunis Ragusii iuratus notarius, interfui testis et rogatus scripsi et roborauit.

Quas duas cartas notariales suprascriptas dicta Dause dedit Dragoni Balduini /⁽¹⁾ de Cataro tali uidelicet ordine, quod ego dictus Drago promitto et obligo me dicte Dause, quod quodocumque dicta Dause uel quicumque pro ea fuerit uoluerit dictas cartas pro utendo iure suo cum dictis cartis, debeo ei dictas ambas cartas dare sine aliqua questione, et si non darem ei dictas cartas, ut predictum est, et aliquod dampnum ei acciderit occasione predicta, obligo me super me et omnia mea bona ei satisfacere de omni dampno quod accideret occasione predicta. Et scilicet ego dicta Dause obligo me dicto Dragoni, quod in continenti, cum usus fuerit iure meo cum dictis cartis, debeo ipsas restituere dicto Dragoni uel quicumque (!) pro eo fuerit sine aliqua questione, et si non restituerem ei dictas cartas, ut predictum est, et aliquid dampnum sibi acciderit occasione predicti, obligo me super me et omnia mea bona ei satisfacere de omni dampno, quod ei acciderit occasione predicta.

Hii sunt testes: Grubessa de Ragnana, iuratus iudex.

P r e v o d :

Dana 27. jula , u Dubrovniku, itd.

Dauša, kćerka pok. Kalende Lamprina, žena Palme Gundulića, prikazala je dvije notarske isprave, od kojih je jedna imala ovaj sadržaj:

Godine utjelovljenja Gospoda 1260, mjeseca januara 11. dana, u Dubrovniku, pred nama doljepotpisanim svjedocima:

Ja naime, Kalenda Tripunov Lamprino, potvrđujem da sam sve naše posjede koje imam u gradu Kotoru i u okolini toga grada, naime, kuću sa kućištem i moju radnju koja je u polovini kuće moga brata Gaučola pored (crkve) Sv. Marije „od rijeke“, i sve moje zemlje koje su u Dobroti sa svim njima pripadajućim (pravima) dao mojoj unuci Beli, kćerki moje kćerke Dauše, kao dar, da čuva uspomenu na moje pokojnike, a rečene posjede i njihova prava navedena Bela neka ima i posjeduje zauvijek i da sa njima postupa po svojoj želji. Ja pak, Boni, žena naprijed rečenog Kalende, želim i odobravam da sve naprijed rečeno na rečeni način zauvijek bude sigurno kod navedene Bele, moje unuke. Ova se naime isprava nikakvim svjedočenjem ne može oboriti.

Ovo su svjedoci: Andrija Simeona Beneše, zakleti sudija. A ja, prezbiter Paskal, notar opštine Dubrovnika, pisao sam ovo i svjedočim.

Druge pak isprave je ovakav sadržaj:

U ime Hrista. Godine Gospodnje 1279, indikcije 7, pretposljednog dana mjeseca aprila.

Mi naime, Dauša, kćerka Kalende Lamprina i žena Palme Gundulića, i Bela, kćerka rečenog Palme i rečene Dauše, potvrđujemo da dajemo i prepuštamo rečenom Palmi svu i potpunu vlast i moć nad čitavom našom očevinom, kućama, kućištima, vinogradima i zemljama i svim posjedima sa svim njima pripadajućim, koje se nalaze u Kotoru i distriktu Kotoru, a koje su bile rečenog Kalende, da sam Palma rečene posjede može u ime naših osoba napuštati, preuzimati, unajmljivati, davati, poklanjati, prodavati, zalagati, otuđivati i činiti sve što bi se samom Palmi svidjelo, isto kao što mi možemo raditi da smo prisutne, a obavezujemo se na sva naša dobra da ćemo se ubuduće čvrsto pridržavati svega što god bi rečeni Palma izvršio kao gotovo. Ova se naime isprava ne može nikakvim svjedočenjem oboriti.

Ovo su svjedoci: Matija Menčetić, zakleti sudija. A ja, Tomazino Savere, svete palate i opštine Dubrovnika zakleti notar, bio sam svjedok i zamoljen da napišem i osnažim.

Ove dvije gore navedene notarske isprave rečena Dauša dala je Dragonu Baldvinovom (Drago) iz Kotora na taj naime način, da ja, rečeni Drago, obećavam i obavezujem se rečenoj Dauši da bilo kada rečena Dauša ili bilo ko bude u njeno ime zatražio rečene isprave da ostvari svoje pravo pomoću tih isprava, da sam dužan obadvije rečene isprave dati bez ikakvog pitanja, a ako ne bih dao njoj rečene obje isprave, kako je naprijed rečeno, a nekakva šteta se ukaže od toga slučaja, obavezujem sebe i sva svoja dobra da ću nadoknaditi svaku štetu koja bi je zadesila u datom slučaju. A ja naime, Dauša, obavezujem se rečenom Dragonu da ću bez odlaganja, kad bude ispunjeno moje pravo sa rečenim ispravama, morati vratiti iste rečenom Dragonu ili bilo kome ko bi bio umjesto njega bez ikakvog pitanja, a ako mu ne vratim rečene isprave, kako je naprijed navedeno, i nekakva mu šteta nastupi od toga slučaja, obavezujem sebe i sva moja dobra da ću nadoknaditi svaku štetu koja bi mu u tom slučaju nastala.

Ovo su svjedoci: Grubeša Ranjina, zakleti sudija.

Ova listina zapravo predstavlja neku vrstu založnice nekih ranijih isprava u vezi posjeda u Kotoru, koje je Kalenda Lamprino poklonio svojoj unuci Beli, koja je možda bila udata za Ivana, jednog od četiri sina Draga Tripuna Baldvinovog iz razgranatog kotorskog vlasteoskog klana Drago.

B i l j e š k e :

1. Drago Balduin, sin **Tripuna** Balduinovog, praunuk priora **Bazilija** iz **1195.** godine, a unuk **Draga** Bazilijevog iz **1215.** godine, od koga se ova porodica grana u tri ogranka: **Balduin**, **Bazilio** i **Toma**, svi pod prezimenom **Drago**.

30. 1285. godine, 7. oktobra, u Brskovu:

Darovnica crkve Sv. Marije u Brskovu

Ovu listinu Smičiklas donosi po Farlatiju i ispravlja neke njegove greške. Iako je pisana u Brskovu i odnosi se na kapelu Blažene Djevice u tom mjestu, ima veze sa Kotorom, budući da u sljedećoj donesenoj listini kotorski biskup Dujam potvrđuje ovu darovnicu.

Smičiklas, Codex, VI, str. 538, dok. br. 457;

Farlati, Ill. Sacr., VI, 117-118, kao i 442-443 (krivo pod god. 1281.);

Kukuljević, Regesta, no. 1312 pod god. 1281. i no. 1386 pod god. 1285.

Universis praesens scriptum inspecturis dominus Heinz de Bibanis salutem in domino sempiternam. Noverit universitas vestra, quod habito sano consilio virorum utique discretorum, capellam meam, quam in honorem virginis gloriosae iamdumdem construxeram, fratribus Praedicatoribus de Ragusio obtuli, dedi, donavi iure perpetuo posidendam, sane tamen, quod dicti fratres officiare iam dictam capellam continue teneantur, salvo hoc, si aliquo legitimo negotio ad modicum tempus fuissent praepediti, Insuper dono iisdem fratribus omnes eiusden capellae praetiosas reliquias, necnon et calicem argenteum cum aliis vestimentis sacerdotalibus et altaris non modico ornamento. In cuis dotationis testimonium sigillum dictae capellae duxi praesentibus apponendum / (1).

Datum in Briscoua, in qua sita est dicta capella, in dominica ante diem sancti Dionysii, anno domini MCCLXXXV.

P r e v o d :

Svima koji ovo napisano budu pregledali, gospodin Hajnc de Bibanis pozdrav u Gospodu.

Neka zna vaša javnost da sam zdravog raspoloženja, na savjet vrlo uglednih ljudi, moju kapelu koju sam u čast Preslavne Djevice već odavno sagradio, fratrima propovjednicima iz Dubrovnika prenio, dao i poklonio pravo posjedovanja, svakako tako što rečeni fratri stalno trebaju opsluživati navedenu kapelu, osim ako nekim važnim poslom za kratko vrijeme ne budu spriječeni. I još dajem istim fratrima sve dragocjene relikvije ove kapele, kao i srebrni kalež sa ostalom sveštениčkom odjećom i znatnim ukrasima oltara. Kao svjedočanstvo ovog darivanja pečat ove kapele učinio sam da bude predložen prisutnima.

Izdato u Brskovu, u kome se nalazi rečena kapela, u nedjelju uoči svečanosti Sv. Dionizija, godine Gospodnje 1285.

Interesantno je da ovu tipičnu darovnicu izdaje Hajnc Bibanis, po imenu sudeći jedan od brojnih članova kolonije rudara Sasa koji su radili u srpskim srednjovjekovnim rudnicima: Brskovu, Novom Brdu, Trepči i slično, te da se na nju naslanja sljedeća listina, izdata deset dana kasnije u Kotoru.

B i l j e š k e :

1. Prema Smičiklasu, kod Farlatia pogrešno: **opponendum.**

31. 1285. godine, 17. oktobra, u Kotoru:

Biskup Dujam potvrđuje darovnicu kapele Sv. Marije u Brskovu fratrima predikantima iz Dubrovnika

Smičiklas donosi ovu listinu prema dosta trošnom i oštećenom originalu koji se nalazi u Dominikanskom samostanu u Dubrovniku, na kome postoje končane vrpce, ali je pečat otpao, no istovremeno ispravlja sve očigledne Farlatijeve pogreške u čitanju.

Smičiklas, Codex, VI, str. 538-539, dok. br. 458;

Farlati, Illyr. sacr., VI, p. 443;

Kukuljević, Regesta no. 1391.

D{omnius} divina miseratione episcopus Catarensi(!) omnibus Christi fidelibus presentem /(1) scriptum inspec- turis salutem in omnium saluatore. Quia labuntur omni tem- pore, que disponuntur in tempore, cum non fuerint stili memorie commendata.

Igitur et /(2) dictus Henricus /(3) de Bibano /(4) cuius Briscovensius /(5) uir utique prouidus et discretus suam capellam, quam in honorem construxerat sancte Marie vir- ginis gloriose, fratribus Predicatoribus de communitate /(6) Ragusio /(7) dederit, donauerit tradideritque cum omnibus suis attinentiis iure perpetuo in posterum /(8) possidendam. Hinc est ergo, quod vniuersos ad quos deuenit presens instrumentum /(9) cupimus non latere, quod ad interpella- tionem dictorum fratrum, quorum precibus semper conde- scendere intendimus, iam nominate capelle donacionem eis- dem fratribus hiis litteris confirmamus. Hoc tamen saluo ut /(10) dicti fratres de nullo iure maioris ecclesie se aliquate- nus intromittant. Ut autem nulli liceat hanc donationem in antea infirmare /(11) placuit nobis nostro sigilli /(12) muni- mine roborare /(13).

Datum in Cathara(!), in vigilia Luce evangeliste, anno domini MCCLXXXV.

P r e v o d :

Dujam, milošću Božjom biskup Kotora, svima Hristovim vjernicima koji budu čitali ovo pismo pozdravu Hristu, spasi- telju svijeta. Da bi radili cijelo vrijeme kojim raspolažu kako bi ovo pisanje bilo pamćenju preporučeno.

Dakle, rečeni Henrik Bibano, građanin Brskova, čovjek potpu- no brižljiv i ugledan, svoju kapelu koju je sagradio u čast Sv. Ma- rije, Preslavne Djevice, fratribus propovjednicima iz opštine Du- brovnik je predao, poklonio i prenio, sa svim njenim inventarom

u vječno pravo da je kasnije posjeduju. Stoga je ovo, da bi svi do kojih bi došla ova isprava, u želji da obznanimo da na zahtjev istih fratara, čijim molbama uvijek nastojimo udovoljiti, poklon već imenovane kapele istim fratrima ovim pismom potvrđujemo. A sve ovo zato da se rečeni fratri po nikakvom pravu ne bi sukobili sa većom crkvom. Da ne bi nikome bilo dozvoljeno da ovaj poklon ubuduće obesnaži, nama se svidjelo da našim pečatom radi zaštite osnažimo.

Izdato u Kotoru, uoči Sv. Luke Evangeliste, godine Gospodnje 1285.

Ovom listinom je kotorski biskup Dujam (1280 – oko 1326.) jednostavno potvrdio dominikancima dubrovačkog samostana naprijed donesenu darovnicu garadana Brskova, Henrika ili Hajnca Bibana. Možda se može napomenuti da je u Kotoru u periodu 1326 – 1337. godine još uvijek postojala grupa porodicâ saskih rudara, pa čak i jedan sveštenik Sas.

Jednom kasnijom listinom (naš br. 33) papinski legat Nikola će još jednom osnažiti ovu darovnicu crkve Sv. Marije u Brskovu dominikancima iz Dubrovnika.

B i l j e š k e :

1. Farlati ima: **praesens.** **2.** Idem: **cum.** **3.** Idem: **Heinz.** **4.** Idem: **Bibanis.** **5.** Idem: **Priscoensis.** **6.** Idem: **conventu.** **7.** Idem: **Ragusino.** **8.** Idem: **nema „iure perpetuo“.** **9.** Idem: **pagina.** **10.** Idem: **cum.** **11.** Idem: **confirmare.** **12.** Idem: **eam sigilli nostri.** **13.** Idem: **roborari.**

32. 1285. godine, 30. oktobra, u Kotoru:

Potraživanje zaloga župana Dese

Kako je naprijed napomenuto, kotorski poslanici su 1281. godine zatražili i dobili natrag zalog župana Dese, sina kralja

Vladislava, i njegove majke Beloslave, s tim da ga moraju vratiti natrag u Dubrovnik na zahtjev kneza i opštine Dubrovnika. Tako se desilo da su 1285. godine dubrovački poslanici, u prisustvu konzula Venecije u Kotoru i još dva prisutna Mlečanina, zatražili povraćaj rečenog zaloga.

Smičiklas je ovu listinu donio prema originalu na dužem pergamentu, koji se čuvao u Državnom arhivu u Beču, pod oznakom „Rag. 427/5 – rub. Cattaro 163/5“.

Smičiklas, Codex, VI, str. 542, dok br. 460;

Wenzel, Cod. dipl. Arp. cont. IX, 439-440 (nepotpuno);

Rački, Listine, Rad, I, 139-141;

Ljubić, Listine, I, 140-141;

Kukuljević, Regesta no 1392.

In Christi nomine. Anno domini millesimo ducentesimo octuagesimo quinto, indictione tertia decima, die penultimo mensis octubris, Catari, in presencia Marchisii Rauacolli, consulis Venetorum in Cataro, Vgolini de Marca et Leonardi Bonuesini, mercatorum de Venetiis, testium vocatorum et rogatorum.

In consilio civitatis Catari, congregato per sonum campane, ut moris est, Sersius Clementis et Nichola de Crossio, nuncii et ambassiatores domini comitis et comunis Ragusii, fecerunt et porrexerunt hanc protestationem in scriptis, cuius tenor talis est:

Coram vobis, dominis iudicibus, consiliariis et comuni Catari, nos Sersius Clementis et Nichola de Crossio, nuncii et ambassiatores nobilis viri Michaelis Mauroceni, honorabili comitis Ragusii, iudicum et consiliariorum et tocius comunis dicte ciuitatis Ragusii, ad hoc specialiter missi, dicimus et proponimus pro parte dictorum domini comitis et comunis Ragusii, quod cum iuppanus Desa, filius condam

domini regis Ladisclai, et domina Bellosclaua, mater eiusdem Deso(!), deposuerint in Ragusa quasdam res, venerunt Ragusium Johannes de Pribi, Nicholaus Dabronis, Johannes Gymanoi, Johannes Gille, Marcus Basili et Medossius Thome Dragonis, syndici et procuratores comunis Catari ad hoc specialiter constituti, ut constat publico instrumento manu presbiteri Triphonis, tunc notarii comunis Catari confectum, et acceperunt de manibus domini comitis et comunis Ragusii dictas res de predicto deposito. Qui syndici et procuratores comunis Catari promiserunt et obligaverunt se pro se et nomine et uice comunis et hominum Catari, quod si aliqua persona aliquo tempore apparuerit ad petendum dictas res de predicto deposito, et domino comiti et comuni Ragusii uidebitur, quod illa persona habeat ius in dictis rebus, uel quod ad ipsam pertineant, comune et homines Catari dictas res restituere debeant domino comiti Ragusii infra unum mensem, postquam dicti comune et homines Catari fuerint requisiti, et si ipsi non restituerent dictas res infra terminum supradictum, dicti comune et homines Catari debeant in continenti dare et soluere domino comiti et comuni Ragusii sine aliqua questione tantum, quantum dicte res per dominum comitem et comune Ragusii fuerint extimate.

Promittentes insuper dicti procuratores et syndici comunis Catari conseruare comune et homines Ragusii indempnes ab omnibus dampnis et expensis, que possent occurrere comuni et hominibus Ragusii occasione dicti depositi; obligantes pro predictis omnibus et singulis attendendis et obseruandis omnia et singula bona comune et hominum et omnium singularium personarum Catari, mobilia et immobilia, habita et habenda, ut de predictis omnibus constat publico instrumento ibidem uiso et lecto.

Cum igitur prenominata Bellosclaua, mater dicti Dese, nunc uenerit Ragusium cum litteris domini regis Vrossii

continentibus, quod dicte res debeant dari prenominate domine Bellosclauet petat dictas res de predicto deposito, nos prenominati Sersius et Nichola, ambassiatores et nuncii pro parte ac nomine et uice dictorum domini comitis et comunis Ragusii, requirimus nos dominos iudices, consilia-tores et comune Catari et a vobis instanter petimus, quatenus dictas res de predicto deposito, uel tantum quan-tum dominus comes et comune Ragusii illas extimare uoluerint, dare et assignare debeatis domino comiti et comu-ni Ragusii infra dictum terminum unius mensis ab hodie in antea computandum, secundum quod obligati estis. Et etiam protestamur dampna, si que comune et homines uel aliquas personas Ragusii habere contigerit, et petimus et protesta-mur expensas factas et faciendas per comune et homines Ragusii occasione depositi supradicti secundum obligati-onem per uos factas, ut patet predictis publicis instrumentis coram uestra presentia misis et lectis.

Et quia rogauimus uos, ut faceretis uenire in hoc consilium magistrum Thomam / (102), notarium comunis Catari, ut nobis de hac requisitione, petitione, protestatione, quam uobis in his scriptis facimus, publicum instrumentum faceret, quod uos facere, sicut uobis placuit, denegastis, ideo rogamus magi-strum Thomasinum, notarium imperialem et domini ducis Venetorum ac comunis Ragusii, ut in presentia suprascripto-rum testium ex hoc publicum faciat instrumentum.

Signum suprascriptorum Sersii et Nichole, qui hoc rogauerunt fieri.

(Drugi rukopisi)

† Ego Marchese Rauacholo in Chatara me subscripsi.

† Ego Leonardus de Beneuiçino me subscripsi.

† Ego Vgolin de Marcha me subscripsi.

(Signum notarii)

Ego Thomasinus de Sauere, sacri palatii et ducali auctoritate notarius Venetus et comunis Ragusii scriba, interfui et rogatus scripsi et roborau.

P r e v o d :

U ime Hrista. Godine Gospodnje 1285., indikcije 13., posljednjeg dana mjeseca oktobra, u Kotoru, u prisustvu Markiza Ravakoli, konzula Venecije u Kotoru, te Ugolina de Marka i Leonarda Bonvezini, trgovaca iz Venecije, pozvatih i zamoljenih svjedoka.

U vijeću grada Kotora, sazvanom na zvuk zvona, kako je običaj, Sergije Klementov i Nikola Krosi, glasnici i ambasadori gospodina kneza i opštine Dubrovnika podnijeli su i predali ovo traženje u pismu, čiji je sadržaj sljedeći:

Pred vama, gospodo sudije, vijećnici i opštino Kotora, mi Sergije Klementov i Nikola Krosio, glasnici i ambasadori plemenitog čovjeka Mihaela Maurocena, časnoga kneza Dubrovnika, sudija i vijećnika i čitave opštine Dubrovnika, za ovo posebno poslani, kažemo i predlažemo od strane rečenih gospodina kneza i opštine Dubrovnika da su, kad je župan Desa, sin pokojnog gospodina kralja Vladislava, i gospođa Beloslava, majka istoga Dese, položili izvjesne stvari u Dubrovniku, došli u Dubrovnik Ivan Pribi, Nikola Dabro, Ivan Gimani, Ivan Gile, Marko Bazilijev (Drago) i Medoš Tomin Drago, sindici i zastupnici opštine Kotora za ovo posebno ustanovljeni da bi, kako se vidi iz javne isprave napisane rukom prezbitera Tripuna, tada notara opštine Kotora, preuzeli iz ruku gospodina kneza i opštine Dubrovnika rečene stvari iz pomenutog zaloga. Ovi sindici i zastupnici opštine Kotora obećali su i obavezali se za sebe i u ime opštine i ljudi Kotora, da ako se bilo koja osoba u bilo koje vrijeme bude pojavila da traži rečene stvari iz pomenutog zaloga, i ako gospodin knez i opština Dubrovnika uvide da ta osoba ima pravo na rečene stvari, ili da istoj pripadaju, opština i ljudi

Kotora treba da vrate rečene stvari gospodinu knezu Dubrovnika u toku mjesec dana nakon što od rečene opštine i ljudi Kotora budu zatražene, a ako isti ne budu vratili rečene stvari u naprijed navedenom roku, rečena opština i ljudi Kotora trebaju odjednom dati i nadoknaditi gospodinu knezu i opštini Dubrovnika onoliko, koliko rečene stvari gospodin knez i opština Dubrovnika budu procijenili.

Obećali su još rečeni zastupnici i sindici opštine Kotora da će sačuvati opštinu i ljude Dubrovnika nedirnuti od svih šteta i troškova koji bi mogli zadesiti opštinu i ljude Dubrovnika u slučaju ovog zaloga, obavezujući se za naprijed rečeno u cjelini i u pojedinostima da će nastojati i založiti sva zajednička i pojedinačna dobra opštine i ljudi Kotora i svih pojedinačnih osoba u Kotoru, pokretna i nepokretna, postojeća i buduća, kako je o svemu naprijed rečenom utvrđeno javnom ispravom, tamo viđenom i pročitanim.

A kako je naime navedena Beloslava, majka rečenog Dese, sada došla u Dubrovnik sa pismom gospodina kralja Uroša u kome stoji da se rečene stvari moraju predati imenovanoj gospodi Beloslavi, i traži rečene stvari iz navedenog zaloga, mi navedeni Sergije i Nikola, ambasadori i glasnici od strane i u ime rečenih gospodina kneza i opštine i ljudi Dubrovnika, obavještavamo vas, gospodo sudije, vijećnici i opštinu Kotora, i od vas silno tražimo, da bi rečene stvari iz navedenog zaloga, ili pak toliko koliko gospodin knez i opština Dubrovnika budu njih htjeli procijeniti, trebate dati i predati gospodinu knezu i opštini Dubrovnika unutar rečenog roka od mjesec dana, računajući od danas u naprijed, kako ste se i obavezali. A takođe prijavljujemo štete ako ih je opština i ljudi ili bilo koja osoba u Dubrovniku bila podnijela, i tražimo i prijavljujemo troškove učinjene ili koji će se učiniti od strane opštine i ljudi Dubrovnika u slučaju navedenog zaloga prema od vas datoj obavezi, kako stoji u rečenom javnom dokumentu, tokom vašeg prisustva viđenom i pročitanim.

Pa vas stoga molimo da učinite da dođe u ovo Vijeće magistar Toma, notar opštine Kotor, da bi nama o ovoj obavijesti, zahtjevu i svjedočenju koje vam ovim pismom dostavljamo, napravio javnu ispravu, koju ste vi izvolili odbiti, a stoga molimo magistra Tomasina, državnog i gospodina dužda Venecije notara i opštine Dubrovnika, da u prisustvu naprijed navedenih svjedoka nama od ovoga izradi javnu ispravu.

Potpis naprijed navedenih Sergija i Nikole, koji su ovo tražili, učinjen.

(Drugi rukopisi)

† Ja Markiz Ravakolo u Kotoru, potpisah.

† Ja, Leonardo Benevićino, potpisah.

† Ja, Ugolino Marka, potpisah.

(Znak notara)

Ja, Tomazino Savere, svete palate i duždevom vlasti notar Venecije i opštine Dubrovnika pisar, bio sam prisutan i zamoljen da napišem i ovjerim.

Zaista je šteta što nemamo listinu pisanu rukom kotorskog notara Tome (iz Ferma) po kojoj bi se znalo što su odlučili sudije i Vijeće Kotora u vezi povratka zaloga župana Dese, ali je povratak svakako izvršen pošto ne postoji nijedna kasnija listina koja pominje ovaj slučaj.

S druge strane, karakteristično je da dubrovački ambasadori nastupaju najprije u ime kneza Dubrovnika, postavljanog od strane Venecije, zatim sudija, opštine i ljudi Dubrovnika, dok se zahtjev iznosi samo pred sudije i Vijeće grada Kotora, ali se knez Kotora, inače postavljan od strane srpskih vladara tokom njihove vlasti nad Kotorom, uopšte ne pominje, jednako kao što se ne navodi ni u 50-tak godina kasnijim, najstarijim kotorskim notarskim knjigama. Ovo bi moglo da znači da je Kotor u vrijeme nemanjičke vlasti imao mnogo širu autonomiju, nego Dubrovnik pod mletačkom vlašću.

Bilješke:

1. Kotorski notar **Toma iz Ferma** (Italija) je, po mišljenju I. Stjepčevića – R. Kovijanića, prvi nastavnik Gramatikalne škole u Kotoru. Up: *Kulturni život starog Kotora*, I,

33. 1288. godine, 5. septembra, u Reati

Papska bula o suđenju kotorskom biskupu Dujmu

Papa Nikola IV (1288-1292) uputio je iz svog sjedišta u Reati l(1) neimenovanom opatu samostana Sv. Mihaila u Peklinu (?), dubrovačke dijeceze, da zbog nepravdi nanesenih dominikancija u Kotoru pošalje na sud u Rim kotorskog biskupa Dujma.

Smičiklas donosi ovu papsku bulu prema Theinerovom zborniku „Monumenta Slavorum Meridionalium“ l(2), a i nekih drugih registara papskih bula, koji nama nisu dostupni.

Smičiklas, Codex, VI, br. 521, str. 614;

Theiner, Monum. Slav. Mer., I, 105, no 140;

Iz. reg. orig. Ang., I, ep. 125, fol. 30;

Potthast, Reg. pontif., II, no 22.784.

Nicolaus episcopus, servus servorum dei, dilecto filio ..... abbati monasterii sancti Michaelis de Peclina Ragusine diocesis, salutem et apostolicam benedictionem.

Petitio dilectorum filium ..... prioris et fratrum ordinis Predicatorum

Catharensium nobis exhibita continebat quod cum ipsi ac quondam Urbanus, tunc eorum prior, dudum in ecclesia sancti Bartholomei Catharensis, eis a venerabili fratre nostro Dompnio, episcopo Catharensi, de voluntate ac assensu eiusdem ecclesia patronorum ipsorum, qui alias in civitate Catharensi artissimum locum habebant, liberaliter de novo concessa divina officia celebrarent et per quendam eorum fratrum presbiterum missarum sollempnia in honore dei et

sancti Dominici confessoris facerent celebrari, predictus episcopus conversus in arcum perversum contra factum proprium veniendo, associatis sibi quibusdam presbiteris, ad ecclesiam ipsam et usque ad eius altare, non absque multorum adstantium, qui illic convenerant ad sollempnia huiusmodi audienda, scandalo, rabie hostili et ira concitatus accessit, et retrahens manu propria ipsum presbiterum celebrantem, cum iam in huiusmodi sollempnis incepisset Sursum corda, illum sanguine cruentando, ac postmodum dictum Urbanum priorem per caputium suum capiens adeo ipsum constrinxit fortiter percutiendo, eum iam per ipsum episcopum prostratum ad terram uaque ad effusionem sanguinis ictibus pugno pluries, quod dictus Urbanus occasione huiusmodi percussionum ei a prefato episcopo illatarum infirmitatem maximam, et deinde continue egrotando mortem noscitur incurrisse, reliquos fratres afficiendos verberibus et contumeliosis verbis.

Nec hiis contentus idem episcopus mala malis accumulans emissis in altum vocibus dicere cepit: Venite post me omnes et eiiciamus fratres extra terram et eorum locum penitus deleamus; sique cum predictis episcopus ad hostia ecclesie sancti Paoli Catharensis, ubi dictorum fratrum prior locum habetur, cum presbiteris aliquibus pervenisset, a se modestia episcopali penitus relegata, hostia ipsa violenter aperuit, ac postea hostio cuiusdam domus ipsius loci extra cardinem, fracto repagulo, temere iam deiecto, fratrem Savinum conversum dicti ordinis, dei timore postposito et amore, atrociter verberavit, alias predictis fratribus dampna et iniurias non modica inferendo, contra eos factis diversis processibus, et contra tenorem privilegiorum suorum apostolicorum diversis excommunicationum sententiis contra iustitiam fulminatis in anime sue periculum et dictorum prioris et fratrum non modicam iniuriam, preiudicium et gravamen.

Nos igitur huiusmodi gravamina predictorum fratrum et iniurias, si veritate nitantur, quantumcumque foret ipsi episcopo deferendum, nolentes sub equanimitate transire, ne forte transire taliis in exemplum, discretioni tue per apostolica scripta mandamus, quatenus, si tibi per famam vel indaginem constiterit de permissis, eundem episcopum ex parte nostra peremptorie citare procures, ut infra quatuor menses post citationem tuam personaliter compareat coram nobis, facturus et recepturus super hoc quod iustitia suadebit. Diem vero citationis et formam et quicquid super hoc duxeris faciendum, nobis per tuas litteras harum seriem continentes studeas fideliter intimare.

Datum Reate, nonis septembris, pontificatus nostri anno primo.

P r e v o d:

Nikola episkop, sluga slugu božjih, ljubljenom sinu ..... opatu samostana Sv. Mihaila u Peklinu (?), dubrovačke dijeceze, zdravlje i apostolski blagoslov.

Molba ljubljenih sinova ..... , priora i fratara reda propovjednika u Kotoru, nama predata, iznosi: kad su oni i izvjesni Urban, tada njihov prior, odavno u crkvi Sv. Bartolomeja u Kotoru, koju im je dao naš časni brat Dujam, biskup Kotora, po volji i pristanku patrona iste crkve za njihovo sjedište, budući da u gradu Kotoru imaju drugu malu crkvu, i dok su oni slobodno ponovo odobrenu Božju službu obavljali i dok je neki od prezbitera svečanu misu u čast Gospoda i blaženog Dominika ispovjednika svečano služio, rečeni biskup izmijenjen u izopačeni luk protiv svog čina pridružio je sebi nekoliko prezbitera i došao u rečenu crkvu sve do njenog oltara sa ne mnogo prisutnih koji su tamo došli da slušaju na taj način službu, i grdnjom, neprijateljskom ljutnjom i gnjevom ražešćen i odgurnuvši svojom rukom onog prezbitera što je služio, čim je na svečani

način počeo da izgovara „*Sursum corda*“ (Gore srca) njega krvlju okrvavio, a potom rečenog priora Urbana za njegovu glavu uhvatio i toliko je njega jako stisnuo udaravši ga, pa ga je isti episkop bacio na zemlju sve do isticanja krvi brojnim udarcima pesnice, da je rečeni Urban radi udaraca koje mu je nanio isti biskup osjetio veliku slabost a zatim neprestano se izmičući smrt je znao da izbjegne, dok je ostale fratre sramotno grdio pogrdnim riječima. Čak ovim nezadovoljan, rečeni biskup je, izražavajući zlo sakupljenom zloćom, visokim glasom počeo da govori: Dođite poslije mene svi, izbacimo fratre iz zemlje, a njihovo sjedište potpuno razorimo; tako da kada je rečeni biskup sa nekoliko prezbitera došao na vrata crkve Sv. Pavla u Kotoru, gdje je prior navedenih fratara imao svoje sjedište, ista je vrata nasilno otvorio a zatim i vrata jedne kuće istog sjedišta izvan ulice slomivši prečku, bojeći se da je već izvučena, a fratra Svina obraćenog u taj red, ne cijeneći Božji gnjev i ljubav, nemilosrdno je korio, a navedenim fratrima i druge ne male štete i nepravde nanio uradivši protiv njih razne postupke, a sve protiv sadržaja svojih apostolskih privilegija, mnogim optužbama o ekskomunikaciji mimo pravde koje su sijevnule za opasnost njegove duše, a za pomenutog priora i fratre ne malu nepravdu, prethodnu osudu i štetu.

Mi pak na ovaj način poteškoće i nepravde rečenih fratara, ako su istinito izrečene, makoliki bio istoga biskupa doprinos, ne želeći upasti u nejednakost, niti mnogo isticati drugima za primjer, tvojoj diskreciji upućujemo preko apostolskog pisma kako bi se ti preko glasila i istraživanja učvrstio u pretpostavkama, te da se pobrineš da toga biskupa sa naše strane radi toga napada optužiš, kako bi četiri mjeseca poslije tvoje optužbe stupio pred nas i uradio ili opravdao ono što pravda savjetuje. Tačan dan i način optužbe i sve što u vezi toga budeš uradio, nastoji nama tvojim pismom sa svim sadržanim činjenicama vjerno prikazati.

Dato u Rieti-u, septembarskih nona, pontifikata našega godine prve.

Ponovo moramo da izrazimo žaljenje što se iz drugih listina i arhivskih dokumenata ne može saznati kako je završio ovaj vrlo ozbiljan slučaj optužbi dugovjekog kotorskog biskupa Dujma koji se, međutim, pominje u svim kasnijim kotorskim listinama sve do 1326. godine, što znači da nije tada bio kažnjen.

34. 1288. godine, 20. septembra, u Dubrovniku:

Papski legat potvrđuje darovnicu crkve Sv. Marije u Brskovu

Ova listina potvrđuje i osnažuje darovnicu brskovskog građanina Heinricha de Bibanisa (Biberanisa ?) u vezi donacije crkve Sv. Marije predikantima iz Dubrovnika. Smičiklas je donosi po originalu koji se čuva u arhivu dominikanskog samostana u Dubrovniku, na kome su končane vrpce ostale, ali je pečat otpao.

Smičiklas, Codex, VI, str. 615, dok. br. 522.

Vniuersis presentes litteras ispecturis frater Nicolaus, permissione divina sacrosanctae Jerusolomitane ecclesie patriarcha, ecclesie Anconitane minister humilis ac apostolice sedis legatus, salutem in domino.

Notum facimus, quod nos litteras venerabilis patris in Christo, domini D{omnii}, dei gracia episcopi Catharensis, ipsius sigillo pendenti munitas, prout prima facie aparebat, vidimus in hec verba: (Slijedi listina od 7. oktobra 1285. godine, naš br. 28) / (1).

Item alias vidimus litteras, quarum tenor de verbo ad verbum talis erat: (Slijedi listina od 27. oktobra 1285. godine, naš br. 29) / (2).

In cuius rei testimonium sigillum nostrum presentibus duximus epponendum.

Datum Ragusii, in vigilia beati Mathei apostoli et euangeliste, anno domini millesimo ducentesimo octuagesimo octauo.

P r e v o d :

Svima koju budu pregledali ovo pismo, brat Nikola, Božjom voljom patrijarh presvete Jerusalimske crkve, smjerni sluga Ankonitanske crkve i poslanik apostolske stolice, pozdrav u Gospodu.

Dajemo do znanja da mi pisma časnoga oca u Hristu gospodina Dujma, Božjom milošću episkopa Katora, njegovim visećim pečatom potvrđena, kao što se na prvoj strani ogleda, vidimo u ovim riječima: *(Slijedi listina naš br. 28)*

Takođe smo vidjeli i drugo pismo, čiji je sadržaj od riječi do riječi sljedeći: *(Slijedi listina naš br. 29)*.

Radi potvrđenja ovog predmeta, pred prisutnima smo postavili naš pečat.

Dato u Dubrovniku, uoči Sv. Mateja, apostola i evangeliste, godine Gospodnje 1288.

Ova isprava čini cjelinu sa naprijed donesenim listinama, budući da pored potvrde ponavlja od riječi do riječi i sadržaj obiju citiranih listina.

B i l j e š k e :

1. Prema Smičiklasu, u ovom prepisu ime donatora glasi: **Heiņ de Biberanis.**

2. Prema Smičiklasu, ovdje je prezime nešto drugačije: **Heiņ de Piberanis.**

35. 1289. godine, 9. oktobra, u Kotoru:

Posveta crkve Sv. Nikole

*Po mišljenju don Iva Stjepčevića, nesumnjivog autoriteta u ovoj materiji, radi se o crkvi Sv. Nikole „od vrtova“, koja se nalazila na lokalitetu Zlatne njive, neposredno ispod sadašnjeg Dječjeg vrtića, a koja je 1445. godine bila predata franjevcima Sv. Bernardina u čijim je rukama ostala do 1551. godine, a porušena je između 1658. i 1723. godine /**(1)**. Možda sa portala ove crkve potiče kasnogotička luneta sa reljefnim likovima Bogorodice, Sv. Tripuna sa modelom grada Kotora u rukama, i Sv. Bernardina Sijenskog sa suncem o vratu, koja je ugrađena u naknadni okvir gotičkog prozora na podnožju od renesansnog kamenog umivaonika, u prostoru svoda Morskih (Glavnih) vrata Kotora, na južnom zidu, prilikom restauracije svoda tih vrata, oko 1965. godine.*

Smičiklas ovu listinu donosi prema prepisu u kolekciji porodice Papafava iz Zadra, sada u Narodnoj biblioteci u Zadru.

Sredinom XIX vijeka dr Urbano Raffaelli, službenik kotorske opštine, donio je u listu „Gazzetta di Zara“ seriju članaka na italijanskom jeziku o starinama Kotora, pa između ostalog napisao i sljedeće:

„Pored ovih (natpisa) bio je tu još jedan natpis Tripuna Baldvinova iz čuvene kotorske porodice Drago, koji je na nesreću izvađen iz Relikvijara (Katedrale) tokom posljednje popravke, i od kojeg ne postoji nego jedan fragment. Budući da smo uspjeli dozvati ga u sjećanje, zadovoljstvo nam je da ga damo u potpunosti, pošto je iz vremena davnih, kako svjedoči ne samo stil već i drugi dokumenti, kao što je onaj od 2. oktobra 1289. godine, po kome je taj isti Tripun Baldvinov osnovao i obilato obdario danas srušenu podgradsku crkvu Sv. Nikole, nazvanu „od vrtova“:

**CLAVDITVR IN PARCA TRYPHON BALDVINVS IN ARCA
CHRISTO VIVO TAMEN, QVI MICHI PARCAT, AMEN.**

**CVJVS SVNT JVRA MEA SEMPER SUBDITVS CVRA
HAEREDIQVE MEO: MEQVE VOCANTE DEO
HERMANVS HIC NOMEN BALDVINI NATVS
NOBILI PROGENIE MORIBVS ORNATVS
SVB HOC PETRA TEGMINE JACET TVMVLATVS
CVJVS SVMEAT ANIMAM CVNEVS BEATVS. AMEN / (2)**

**Smičiklas, Codex, VI, br. 567, str. 675. (Ex collectione Ms.
Papafavae)**

Kukuljević, Regesta, no 1446.

Ecclesiam beati Nicolai, mirabili modo depictam, ad honorem et laudem dei et dicti beati, vir nobilis Tryphon Balduinus de Dragone et filii sui Drago et Germanus, fundaverunt, haereditaverunt et consecrari fecerunt de sua propria substantia.

Admodum, reverendo domino Domnio, episcopo Catharensi, et suo capitulo, donant dictae ecclesiae omnes possessiones suas circa ecclesiam dictam, scilicet vineas, zardinos / (3) et hortos, pro remedio animarum suarum.

Actum in praesentia episcopi et sui capituli et totius populi civitatis.

Thomas de Firmo, Cathari notarius, scripsit et roboravit.

P r e v o d :

Crkvu Sv. Nikole, na čudesan način oslikanu, u časti i slavu Boga i rečenoga Sveca, plemeniti čovjek Tripun Baldwinov Drago i njegovi sinovi Drago i German, osnovaše, naslijediše i učiniše da se posveti, od svojih sopstvenih dobara.

Uvaženom časnom gospodinu Dujmu, episkopu Kotora, i njegovom kaptolu, oni daju rečenoj crkvi sve svoje posjede oko same crkve, naime, vinograde, bašte i vrtove, za iskupljenje njihovih duša.

Rađeno u prisustvu episkopa i njegovog kaptola i svih građana grada.

Toma iz Ferma, notar Kotora, ovo je napisao i ovjerio.

Još jedna darovnica crkve Sv. Nikole „od vrtova“, koja se može tačno locirati i od koje postoje eventualni materijalni ostaci portalne lunete i temelja na naznačenoj lokaciji, koji nisu do sada otkrivani, odnosno, iskopavani.

Tripun Baldwinov Drago već je pomenut u ovom radu, a u neku ruku je rodonačelnik ogranka Baldwin velikog klana Drago, od kojeg ogranka se u kotorskim notarskim sveščićima pominje njegovi, u ovoj listini pomenuti, sinovi Drago i German sa potomcima.

Bilješke :

1. Stjepčević Ivo, *Katedrala Sv. Tripuna u Kotoru*, Split, 1938, str. 30.

2. U(rbano) R/affaelli, Gazzetta di Zara, No 51, anno 1844, pag. 144.

3. Upotrebljena korumpirana italijanska riječ: „**giardino**“

36. 1294. godine, 8. decembra, u Kotoru:

Prijateljstvo sa Dubrovnikom

Smičiklas donosi ovu ispravu po originalu, koji se čuva u Arhivu Dubrovnika, u zbirci „Saeculi XIII“, čija nam je kontrola bila nemoguća.

Smičiklas, Codex, VII, str. 191, dok. br. 171.

Anno domini millesimo ducentesimo nonagesimo quarto, mense decembri die octavo intrante, coram nobis testibus infrascriptis, uidelicet homine comite Dobroe et iudicibus Cattari Nicolao uidelicet Dabrone, Iohanne Bualiče /(1) atque Sergio Basili Dragonis ac comunitate totius predictae, cum consilio ciuitatis predictae congregato, ut eorum mos est.

Ego Vrsus Perclusus de Trane, nunc habitator predictae terre Cattari, uolens amicitia (!) omnium ciuium et comunis Ragusii, licet quedam questio inter ipsos et me orta fuerit occasione unius ligni armati, michi acceptis(!) per homines dicte terre Ragusii. Qua de causa acceptaui litteras a domine rege Vrossio, pignorandi homines predictae ciuitatis Ragusii. Vobis nobili uiro domino Sauini de Bunda, anbaxator(!) egregii uiri domini Nicolai Justiniani, comitis Ragusii, iudicum, consiliariorum et uniuersitatis prenominate ciuitatis Ragusii, ad dominos iudices, consiliarios et comunem Cattari pro certis negotiis do et restituo licteram(!), quam dominus rex Vrossius michi fecerat de pignora(!) supradicta, quam licteram uolo cancellari et haberi pro irrita et inane(!), faciens quoque uobis domino Sabino(!) predicto recipienti uice et nomine omnium Raguseorum et comunis eiusdem perpetuum finem et remissionem de dicto ligno et omnibus, quas in dicto ligno habui, promictens(!) et affirmans ad sancta dei euangelia pacem et tranquillitatem habere cum omnibus Ragusinis, remictens(!) omnem inquietatem et malam uoluntatem, quam in eis habebam occasione predicta, et quod per me nec per aliquam aliam personam nullomodo uel ingenio in perpetuum coram domino rege Sclauonie nec coram aliquo alio barone uel iudice seu rectore ciuitatis uel loci aliquam questionem promoubo de ligno predicto, nec de rebus habitis in ipso. Et hec omnia, et singula attendenda et obseruanda promicto(!) bona fide sine fraude sub pena et bando perperorum mille, in qua pena et bando cadam domino regi sine aliqua questione, etiam si per me uel per aliquem alium questio moueretur contra homines et comune Ragusii coram aliquo domino uel rectore de questione predicta, et comune uel homines Ragusii aliquod

dampnum, expensas siue contrarium substinerent. Promicto et obligo me et omnia mea bona circa pena predicta dictis Ragusinis integraliter satisfacere, et pro hiis omnibus do eis potestatem et auctoritatem pignorandi et intromitendi et omnia mea bona in quocunque loco sine aliqua questione.

Actum est hoc Cattari in presentia iudicum et consiliatorum predictorum atque auditarum causarum.

Et ego, Thomas de Firmo, iuratus notarius Cattari, totum quod per dictum Ursonem(!) abbreviatum extiterat, scripsi et signo solito roboravi ad ipsum Ursonis(!) petitionem.

(Signum notarii)

P r e v o d:

Godine Gospodnje 1294., mjeseca decembra tekućeg dana 8, pred doljenavedenim svjedocima, naime čovjekom knezom Dobrojem i sudijama Kotora kako slijedi: Nikolom Dabro, Ivanom Bolicom i Sergijem Bazilijevim Drago i čitavom naprijed rečenom opštinom i Vijećem rečenog grada, sazvanim po njihovom običaju.

Ja, Urso Percluso iz Trania, sada stanovnik rečene zemlje Kotora, želeći prijateljstvo svih građana i opštine Dubrovnika, iako je između njih samih i mene došlo do spora u slučaju jednog naoružanog broda, meni datog od ljudi rečene zemlje Dubrovnika. Iz tog razloga dobio sam pismo od gospodina kralja Uroša, kojim se obavezuju ljudi rečenog grada Dubrovnika. Vama, plemeniti čovječe gospodine Savino de Bunda, poslaniče časnog čovjeka gospodina Nikole Đustiniana, kneza Dubrovnika, sudija, vijećnika i opštine naprijed rečenog grada Dubrovnika, za sudije, vijećnike i opštinu Kotora, radi nekih pregovora, dajem i predajem pismo koje je gospodin kralj Uroš meni uradio o gorenavedenim obavezama,

koje pismo bih želio da se izbriše kao poništeno i nevažeće, čineći vama, rečeni gospodine Sabine, da primite u ime svih Dubrovčana i njihove opštine vječni završetak i oproštaj za ovaj brod i sve što sam na tome brodu imao, obećavajući i potvrđujući na svetom Božjem evanđelju da ću biti u miru i spokojstvu sa svim Dubrovčanima, odbacujući svako uznemiravanje i zlu namjeru, koju sam s njima imao u prethodnom slučaju, te da od mene ili bilo koje druge osobe na nikakav način ili namjeru, zauvijek, pred gospodinom kraljem Slavonije niti pred kojim drugim baronom ili sudijom ili pak knezom grada ili mjesta neću neko pitanje pokrenuti o naprijed rečenom brodu, niti o stvarima koje sam imao na njemu. A sve ovo obećavam da ću paziti i poštovati u dobroj vjeri, bez prevare pod kaznom od 1.000 perpera, pod koju kaznu i naplatu bih potpao pred gospodinom kraljem bez ikakvog pitanja, a takođe i ako ja ili neka druga osoba zbog nečeg drugog pokrene pitanje protiv ljudi i opštine Dubrovnika pred nekim gospodarem ili knezom o tome slučaju, te opština i ljudi Dubrovnika neku štetu, troškove ili protivljenje pretrpe. Obećavam i obavezujem se u ime svoje i svih svojih dobara da ću naprijed rečenu kaznu tim Dubrovčanima u cjelini nadoknaditi, a prema njima svima dajem im ovlaštenje i jamstvo da mogu založiti i preuzeti sva moja dobra u bilo kojem mjestu bez ikakvog pitanja.

Radeno je ovo u Kotoru u prisustvu naprijed rečenih sudija i vijećnika nakon što su saslušani razlozi.

A ja, Toma iz Ferma, zakleti notar Kotora, sve što je rečeni Urson skraćeno iznio, napisah i sopstvenim znakom osnažih, na molbu samog pomenutog Ursona.

(Znak notara)

Iako je Smičiklas u naslovu podvukao da se radi o ugovoru o miru i prijateljstvu između Kotora i Dubrovnika, iz samog sadržaja se vidi da je ovo obećanje Ursa Perkluzia iz Trania, tada stanovnika Kotora, o daljem neuznemiravanju Dubrovčana radi nekog zaplijenjenog broda.

B i l j e š k e :

1. Bualiça ili **Biuoliça**, raniji oblik prezimena poznate kotorske porodice **Bolica**.